

Vedno hujši boji v Marmariki

Junaštva divizije »Savona« in »Ariete« - Velike izgube v oklepni vozilih in letalih - Novi dokazi o pravih
vrlinah italijanskega vojaka

Glavni stan italijanskih oboroženih sil objavlja:
Tudi včeraj, na peti dan, velika bitka v Marmariki med italijanskimi in nemškimi ter angleškimi silami ni odnehala od jutra do večera. Srditi boji na kopnem in v zraku so se obnovili na obsežnem puščajevskem kotu Tobruk-Bir el Gobbi-Sidi Omar-Sollum.

Sovražnik je z obsežno uporabo oklepnih in motoriziranih sredstev skušal izvesti nove poskuse za izpad iz Tobruka, naša pehota in topništvo pa sta se junaško uprla v tesnem sodelovanju z nemškimi oddelki. Na tem odseku, kjer je sovražnik imel hude izgube v moštvu, je že bilo izločenih iz boja nič manj ko 50 tankov in drugih motoriziranih sredstev.

Južno in jugovzhodno od trdnjave so italijanske divizije z nemškimi motoriziranimi oddelki in s podporo letalskih oddelkov Osi uničile pomembne angleške motorizirane sile in so uničile ter poškodovale hudo mnogo tankov in motoriziranih vozil razne vrste. Zanjti je bilo mnogo vojakov in so prizadejane izgube velike.

Zahodno od Solluma so nemške oklepne sile v bojih dne 22. in 23. novembra angleškim oddelkom prizadejale hude izgube. Nekatere njihove edince so bile močno razredčene ali pa popolnoma uničene, kakor se je to zgodilo s četrto angleško oklepno brigado, katere poveljnik general Sperling je bil ujet.



Obisk ministra Serene, tajnika fašistične stranke, v Ljubljani: Eksc. Serena polaga venec na grob italijanskih vojakov iz prve svetovne vojne

Na bojišču pri Sollumu, kjer je od popoldneva divizija »Savona« močno zapletena v boj z angleškimi silami, podprta po živahnem topniškem ognju in motoriziranih in letalskih silah, so se napadi in protinapadi brez oddiha menjavali. Mnogo sovražnih oklepnih sredstev je že bilo uničenih ali pa onesposobljenih. Naše čete, ki se živavo upirajo, so prizadejale napadalcu mnogo izgub.

Protiletalske baterije iz te divizije so v plamenu sestrelile dve angleški letali. V letalskih bojih so nemški lovci sestrelili deset angleških letal. Naši lovci so v plamenih sestrelili 14 letal in so uspešno nekaj drugih letal obsipali z ognjem iz strojnice.

Angleška motorizirana kolona se je spuščala v puščavo Cirenaike in je napadla našo malo posadko, ki je bila v prednji vrsti severno od zelenice Giallo. Posadka je bila obkladata, po žilavi obrambi in ko je sovražnik povzročila hude izgube.

Vzhodna Afrika: Na bojišču pri Gondarju krajevni napadi naših prednjih oddelkov in uspešno streljanje topništva iz trdnjave. Naši lovci so z ognjem iz strojne obsipali angleško taborišče južno od Azosa.

Zahodno od Marsa Matruha so torpeda z naših torpednih letal zadela velik sovražni parnik, ki je vozil v spremstvu štirih torpedovk in letalstva. Letala so tudi sestrelila eno angleško letalo in so se vrnila na oporišče, dasi so bila hudo poškodovana. Parnik se je ustavil in se nagnil.

Zahodno od Tobruka je bila zajeta motorna jadrnica, ki je bila oborožena, in sicer z vso posadko.

Bojišče v Marmariki, 25. nov. s. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da so se prve dni bitke v Marmariki napori Angležev usmerili na predel oklepne divizije »Ariete«. Angleški načrt je bil zlomiti postojanke na tem predelu ter potem obkrožiti znatne italijanske in nemške sile. To bi se zgodilo le, če bi bil hitro zaseden predel, ki ga je branila divizija »Ariete«. Zaradi tega je omenjena divizija morala prenašati največjo težo angleškega napada.

Ta divizija, ki ji na afriških bojiščih niso

bliskovito pobudo in spretnost italijanskih posadk v oklepnih vozilih.

Nasprotniki so več dni obnavljali napade. V spopad so metali nova oklepna vozila, pa se jim ni posrečilo prodreti. Italijanski možje so se vsi brez razlike metali v boj s kar najvišjim duhom. Sovražniku so šli goreče naproti. Tekli so na vse strani, kjer je kaj grozilo. Vedno so se odlikovali z vsemi silami. Med njimi vsemi je bila pravcata tekma v pogumu in hrabrosti. Videli smo voznike iz tankov, ki so imeli obraz in roke ožgane, pa niso znali krotiti svoje neučakanosti, ki jih

Enajst držav obnavlja v Berlinu zvezo proti kominterni

Na novo bodo pristopile Hrvaška, Danska in Finska

Berlin, 25. nov. s. Danes bo v novi kancellarski palači slovesna seja državnikov, ki so se sešli v Berlinu za obletnico podpisa pogodbe proti kominterni.

Včeraj dopoldne je italijanski zunanji minister Eksc. grof. Ciano prišel v Berlin v spremstvu visokih uradnikov zunanjega ministrstva in nemškega veleposlanika v Rimu von Mackensena.

Na postaji je zunanjega ministra sprejel nemški zunanji minister von Ribbentrop s še drugimi člani vlade in italijanski veleposlanik. Pozdrav med Eksc. Ciano in von Ribbentropom je bil nadvse prirečen.

Grof Ciano je prvi dan bivanja v Berlinu prebil na italijanskem poslanstvu kot gost ministra

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 24. nov. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja naslednje uradno vojno poročilo:

Na srednjem odseku vzhodnega bojišča se je naš napad še bolj razmahnil. Po hudih bojih so tankovske čete zavzele mesto Solneč Nogorski, ki leži 50 km severozahodno od Moskve. Uspešni letalski napadi so veljali železniškimi napravami okoli Moskve. Bombni zadetki v polno so presekali več železniških zvez.

Pred Petrogradom so se spet ponesrečili sovjetski poizkusi za izpad. Sovražnik je imel velike izgube. Pri tem je bilo uničenih 8 sovjetskih tankov, med temi 7 največjih. Težko topništvo je obstreljevalo vojaško važne cilje v Petrogradu.

Razprava zoper tuje vohune v Bolgariji

Sofija, 25. nov. s. Vrhovni državni pravdnik je včeraj končal svoje delo v znani zadevi zoper 35 saboterjev, nasilnikov, zarotnikov in tujih agentov, katere je vodil sloviti Jurij Dimitrov. Med njimi je bilo nekaj uradnikov bivšega angleškega in jugoslovanskega poslanstva v Sofiji. Dimitrovu, tiskovnemu poverjeniku pri angleškem poslanstvu Davisu ter nekaterim Srbom se je posrečilo pobegniti v tujino ter jih bodo sodili v odsotnosti. Preiskava je neizpodbitno ugotovila, da so zarotniki bili v službi tujih držav in da so organizirali razna dejanja zoper varnost in celotnost bolgarske države. Imeli so zveze z nekaterimi tujimi diplomatskimi zastopniki v Sofiji, zlasti z bivšim angleškim in jugoslovanskim poslanstvom. Po sporazumu z njimi so delali zločinska dejanja. Državni pravdnik zahteva po novem zakonu za obrambo države smrt za 30 obtožencev, za drugih pet pa dosmrtno prisilno delo.

Pogreb slovitga nemškega letalca Moeldersa

Berlin, 25. nov. s. Truplo slovitga letalskega polkovnika Moeldersa, ki je žalostno končal v znanih okoliščinah, so včeraj prenesli v kapelico vojaške bolnišnice v Breslau. Popoldne so truplo slovesno prepeljali v Berlin. Vrhovni poveljnik nemškega letalstva, maršal Göring, je ob žalostni smrti polkovnika Moeldersa dal letalstvu dnevno zapoved, v kateri izreka globoko sožalje vseh tovarišev ter slavi jasne bojevniške vrline pokojnega letalca.

spodarskega internacionalizma, filozofskega materializma in socialnega razrednega boja, postavlja berlinski sestanek nasproti trdno silo vseh mladih narodov na svetu, ki so se združili, da bi ustvarili pravičnejšo in častnejšo mednarodno organizacijo, ki bi v njenem okviru vsak narod lahko svobodno skrbel za svoj napredek po lastnih težnjah in stališčih brez političnega nadvladja in brez gospodarskega trinoštva. Nad vsem tem je skupni načrt za socialni red, gospodarsko varnost, politično enakopravnost in duhovni dvig. Sestanek na Atlantskem morju je oklical nadvlado anglosaksonskega plemena in ruskega boljševizma nad razoroženim svetom, ki bi ga upravljali judje, kakor bi pač kazale koristi visokih mednarodnih financ. Berlinski sestanek zatrjuje, da je svet svoboden za vse in da svetovne ceste pripadajo tistemu, kdor dela. Nobene nadvlade, pač pa pravičnosti, kruh in pravica do napredka za vse narode. Edina dovoljena nadvlada je nadvlada duha. Zastav, ki bodo predstavljale novi red na svetu, je toliko, kolikor je narodov v tem novem redu. Vsaka bo imela svoje barve. Vse te zastave pa so protiboljševiške, protibogataške in protijudovske.

je silila, da bi se takoj vrnil k svojim oddelkom. Mnogo zadetih vojakov ni maralo zapustiti bojnega mesta, dokler se ni akcija končala ali pa dokler jih niso spravili od onod s silo.

V tej bitki so še enkrat zasijale velike vrline italijanskega vojaka.

Ko Angleži niso mogli streti črt divizije »Ariete«, so se obrnili na področje italijanskih in nemških sil. Hude bitke so se razvijale zlasti po vzhodnih predelih Marmarike. Toda navzlic vsem prizadevanjem, nasprotnik ni dosegel uspehov, na katere je upal in je pretrpel nove, zelo hude izgube.

Pričakovati pa je treba, da bo nasprotnik ojačal prizadevanja, s katerimi bo skušal doseči določene cilje, ker uspehi v prvem razdobju boja niso odgovarjali njegovim načrtom. Bitka se bo torej nadaljevala s še večjo silovitostjo in ostroostjo. Italijanske čete odločno pričakujejo novih napadov.

Alfierijs, s katerim je imel razgovore o vprašanjih z njegovega področja.

Berlin, 25. nov. s. Zveza proti kominterni, ki je bila sklenjena leta 1936 za pet let in h kateri so zaporedoma pristopile Španija, Madžarska in Mandžurija, bo potekla danes 25. novembra. Obnovitev te pogodbe daje priliko za razširitev zveze držav, ki se bore za novi red v Evropi.

Bukarešta, 25. nov. s. Začasni ministrski predsednik Mihael Antonescu je odpotoval na povabilo nemške vlade v Berlin. Včeraj popoldne so v Berlin dopotovala vsa zastopstva, ki se bodo udeležila velikega posveta v Berlinu. Bolgarsko zastopstvo vodi zunanji minister Popov. Proti večeru se je v Berlin pripeljal tudi finski zunanji minister Witting, ker bo pri tej priliki tudi Finska pristopila k zvezi proti kominterni. Veliko zadovoljstvo v Berlinu vzbudilo dejstvo, da je obiskal nemško prestolnico danski zunanji minister Scavenius, ki bo za Dansko podpisal pristop k omenjeni pogodbi. Razen teh so včeraj dopotovali v Berlin še zastopniki Španije, Madžarske in Hrvaške. Za Hrvaško bo pristop k zvezi proti kominterni podpisal zunanji minister dr. Lorković.

Vesti 25. novembra

V Parizu je posebno sodišče za zatiranje komunizma obsodilo pet komunistov na zapor 15 let.

Ker je razširjal nedovoljene letake med nemškim vojaštvom, je bil pred nemškim vojaškim sodiščem v Bergenu obsojen na smrt Norvežan Ingvald Garbo.

Srbski narodni prostovoljci so se spopadli z osamljeno skupino komunistov v Rudniku ter dočela uničili vso tolpo. Ubilih je bilo veliko komunistov, med njimi tudi tri učitelje, ki so se borile ob njihovi strani.

Vsem turškim državljanom, ki imajo sorodnike v Grčiji, je dovoljeno pošiljati živila v Grčijo v vrednosti do 10 turških lir.

V petih dneh morajo vsi prebivalci v Besarabiji izročiti oblastem vse količine starega železa, pločevine, brona, cinka, svinca in kavčuka. Vse to pojde za narodno obrambo.

Uradno poročilo, da bo dala Nemčija Finski 75.000 ton živeža.

Gotovo so zimski večeri, ki so nastopili, zares dolgi. Najlepše boste izpolnili čas teh večerov, če boste brali

knjige
„Slovenčeve
knjižnice“

Vsaka knjiga le 5 lir. Kdor se naroči na vso zbirko 24 knjig, bo dobil 25. knjigo zastonj.

Sovjetska vlada je uvedla nove davke na samec, kateremu so podvrženi vsi samski moški od 20. do 50. leta, ter samske ženske od 23. do 45. leta starosti, poročajo iz Ankare. Izvzeti so tisti, ki služijo v vojski, dijaki na univerzah, ter osebe, katere iz zdravstvenih razlogov ne morejo imeti otrok.

V Sofiji so pogajanja za kulturni sporazum med Hrvaško in Bolgarijo. V prihodnjih dneh pa bo prispel v Sofijo hrvaški zunanji minister Lorković v spremstvu državnega podtajnika za prosveto Puka.

Najnujnejše!
DA TAKOJ
NAROCITE
**SLOVENCEV
KOLEDAR!**

Obisk bolgarskih častnikov na vzhodnem bojišču

Sofija, 25. nov. s. Danes je nekaj visokih bolgarskih častnikov pod vodstvom načelnika generalnega štaba generala Lukaša odpotovalo na vzhodno bojišče. Nemško vrhovno poveljstvo jih je povabilo, naj si podrobno ogledajo nemško-sovjetsko bojišče. Obisk bo trajal kakih petnajst dni.

Berlinski protiboljševiški posvet naj postavi temelje novemu svetovnemu redu

V tem redu bodo vsi svobodni, v njem ne bo gospodarskega ne političnega trinoštva in vsak narod bo lahko imel svojo zastavo

Rim, 25. nov. (Stefani.) Berlinski sestanek zastopnikov tistih narodov, ki se vojskujejo proti boljševizmu, je treba smatrati za nekako splošno mobilizacijo najboljših sil Evrope za obrambo celine pred boljševiškim barbarstvom in pred protievropejskimi silami, ki to divjaštvo podpirajo. Odkritje strahotnih zalog orožja, ki jih je boljševizem na tihem nagrmadil, da bi z njimi napadel, ter slovita odločitev Angležev in Amerikancev, da podpirajo boljševizem v njegovem osvobodnem programu, to je Evropi dalo misel, da je nujno potrebno dati celinski zajednostni skupno bojno zastavo.

Berlinski sestanek je zgodovinski dogodek. V prestolnicah osi poudarjajo naslednje bistvene točke o tem sestanku:

1. Berlinski sestanek, do katerega je prišlo na ideološki in duhovni podlagi, predstavlja eno temeljnih podlag za novi svetovni red, ki bo odločno protiboljševiški.

2. Ko je bila na vzhodnih bojiščih odstranena vojaška nevarnost boljševizma, je treba zdaj uničiti še prijatelje boljševizma in podtalne rovarje, ki so jih judovska internacionala ali spletke anglosaskih bogatinov zasejale v Evropi. Življenjska evropska sila je nasprotna finančnim koristim judovsko anglosaške plutokracije, ki čuti potrebo

iskati v Evropi najbolj pokvarjene in najbolj neznajočine ljudske množice.

Zveza proti kominterni je dozdej zatrla svojstveno ruski boljševiški pojav in je mobilizirala prave in močne evropske sile proti vsem zmešanim naukom in težnjam na mednarodni podlagi, s katerimi judovstvo skuša izključiti mozeg in spiti kri Evrope, da bi ji vladalo po svoji volji.

3. Države osi, ki so zdaj vojaška vprašanja usmerile proti neizogibnemu zmagovitemu koncu, so zdaj zaposlene s tem, da določijo duhovne in moralne temelje hodočemu miru na svetu, miru, ki ne sme biti samo politični, temveč gospodarski in socialni mir. Kot žarišče te duhovne in moralne organizacije je os zbrala okrog sebe in s seboj vse tiste države, ki so si zastavile isti program in ki čutijo potrebo, zavzeti mesto v zgodovini.

4. Boljševizem kot nov izraz starega ruskega imperializma, ter komunizem kot nov socialno-politični stvar judovskega spletkarstva, nimata prostora v novem svetovnem redu, ki ju izganja iz omikanega življenja na svetu. Novi svetovni red tudi izključuje veliko politično in diplomatsko dobičkarstvo boljševizma ter mednarodno judovsko-anglosaško bogataštvo z vsemi njegovimi privrsci.

5. Trojnemu judovskemu pojmovanju go-

Pripravljajmo se za pobožnost devetih prvih petkov!

Jutri bo začetek pripravljalne devetdnevne za veliko vsenarodno pobožnost devetih prvih petkov.

Prosim v pripravljalni devetdnevni blagoslova božjega, da bi vsak izmed nas postal goreč apostol in pridobil za pobožnosti še vse svoje znanke neglede na njihovo prepričanje.

Vsi brez razlike zadostimo za naše grehe in napake presvetemu Srcu Jezusovemu!

Katoličani! Vsi goreče na delo za pobožnost devetih prvih petkov, h kateri nas kliče prevz. gosp. škof dr. Gregorij Rožman! Pripravljalni odbori naj čimprej razdele škofovo pismo družinam. Naj ga dobi vsaka slovenska družina! Istočasno naj se porazdelijo podobice za odrasle. Podobice za otroke bodo razdelili gg. katehete po šolah. Zadostujmo božjemu Srcu, ki bo držalo svojo veliko obljubo!

Spored

devetdnevne v čast presv. Srcu Jezusovemu pred prvim petkom od srede 26. novembra do četrka 4. decembra v Ljubljani:

Ob delavnikih bodo devetdnevne zvečer ob spodaj označeni uri, v nedeljo 30. novembra

pa bodo v župnih cerkvah ob navadni uri poldanske službe božje.

1. stolna cerkev ob 7; 2. križanska cerkev a) za akademike ob 6; 3. Sv. Jakob ob 6; 4. cerkev na Gradu ob 6; 5. Rakovnik: za mladino ob pol 7; za odrasle ob pol 8; 6. frančiškani ob četrt na 7; 7. uršulinska cerkev ob pol 5, v nedeljo ob pol 4; uršulinska kapela: za akademike ob pol 7; 9. Sv. Peter ob pol 7; 10. bolnišnica ob 2; 11. Srce Jezusovo ob pol 7; 12. Sv. Jožef ob 6; 13. Zavetišče sv. Jožefa ob 7; 14. Kodeljevo ob pol 7; 15. Selo — karmeličanke ob 6; 16. kapela v Lichtenurnu ob pol 6; 17. Marijin dom — za notranje — ob 5; 18. Trnovo ob pol 7; 19. Spodnja šiška ob pol 7; 20. Sv. Ciril in Metod ob pol 7; 21. Moste ob 7; 22. Zelena jama ob 6; 23. Vič ob 6.

Oblastveni predpisi o policijski uri in zatemnitvi niso taka ovira, da bi se zaradi tega po nekaterih župnijah sploh opustila pripravljalna devetdnevica. Treba je le dobre volje in malo žrtve, pa se bo devetdnevica opravila lahko povsod. Na prvi petek pa je treba na vsak način urediti tako, da bodo mogli vsi verniki, otroci in odrasli prejeti obhajilo.

Vsem, ki ne morejo prihajati redno k devetdnevni, priporočamo branje salezijanske knjižice »Velika obljuba«. Stane samo 50 cent. Naroča se na Rakovniku pri Ljubljani.

Navijalcev ni ne konca ne kraja

Zopet mesarska - Fingirana ovadba - Pravda zaradi mazilnega olja

Ljubljana, 25. novembra. Kazenski sodnik, ki so mu poverjene na okrožnem sodišču zadeve navijanja cen in verzištva, je večer obravnaval le štiri, toda prav zanimive, poučne in trgovskoposlovno značilne navijalske zadeve. Izrečeni sta bili dve obsodbi, dve razpravi pa preloženi, da se izvedejo še nadaljni dokazi in zaslišajo različne priče.

Pred sodnika je ob 9 dopodne kot prvi obtoženec stopil ljubljanski mesar France G., ki je bil obtožen treh prestopkov navijanja cen mesu in še prestopka podkupovanja trošarinskega organa. Glede podkupovanja uradne osebe je obtožnica kratko navajala, da je aprila meseca stisnil trošarinskemu pazniku Marinšku 50 dinarski bankovec v žep, da ga ne bi naznanil, ker so ob priliki kontrole nekega hleva na Barju našli kravo, teleta in prašiča, ki naj bi bili tja vtihotapljeni. Glede navijanja cen je obtoženec zanikal, da bi bil meso kakšni stranki prodajal nad maksimalno ceno in ni nikoli kršil protidraginske uredbe. Za slučaj Koman, ko naj bi bil obtoženec prodajal tej stranki 21. junija pol kg govejega mesa za 6,46 lir in pol kg telečjega mesa za 3,80 lir, je obramba navajala dokaz, na podlagi katerih je bilo dognano, da je ime te stranke bilo fingirano, izmišljeno. Sodišče je bilo odredilo, da se zasliši Ivan Koman osebno. Toda sodišče ga ni moglo zaslišati, ker se je ta oseba nekam umaknila. Izkazalo se je, da je bila ovadba anonimna, zato je sodišče ni upoštevalo.

Glede podkupovanja trošarinskega paznika pa se je zadeva pred sodiščem tako razčistila, da je obtoženec dal 50 dinarski bankovec samo za uslugo, da ni moral pozno zvečer gnati živine skozi mesto v klavnico. Bilo je tako pozno, da bi imel sitnosti zaradi policijske ure. Ni imel s tem namena službenega organa podkupovati.

Na podlagi izvedenih dokazov in zaslišanja priče je bil mesar France G. obsojen le zaradi dveh primerov navijanja cen na 100 dni zopet na 400 lir denarne kazni, ali v nadaljnjih 18 dni zopet na 114 lir povprečnine. Oproščen je bil v zadevi Ivana Komana zaradi navijanja cen in dalje zaradi prestopka podkupovanja uradne osebe.

Prav živahna in zapletena je bila razprava proti nekemu ljubljanskemu trgovcu z avtomobili in avtomobilskimi deli. Osnovo obtožbi zaradi navijanja cen tvori nakup specialnega olja tovarne Fiat za mazanje zavor, ki ga je bil kupil neki italijanski oficir. Razprava je bila preložena, da se natančno doženejo pravilne cene temu posebnemu olju in se izvedejo poizvedbe o teh cenah pri tovarni sami. Trgovec se je izgovarjal, da je napravil le uslugo tistemu oficirju, ker je rabil to olje za svojo osebno uporabo in ga v prodajalni ni imel na prodaj. Neka priča je dejala, da je šef rabil to

posebno olje za svoj »topolinček«. Izraz za majhen avtomobilček. Mnoge priče pa so se med razpravo zapletale in so prihajale v taka nasprotja, da je bil sodnik večkrat primoran jih soočiti. Prav originalen kot priča je bil obtoženec uslužbenec, ki je sodniku skušal razvijati načela solidne trgovine. Ko je sodnik povdovnil v pričin dobri spomin, mu je ta kratko pripomnil: »Gospod sodnik! Vsega v glavi človek ne more imeti, toda gotove stvari mu ostanejo v spominu na neodrejeno dobo let!« Tisto olje za mazanje zavor je obtoženi trgovec prodal za 57 lir pol kg, ko je cena dokaj nižja.

Neka prodajalka V. je bila obsojena na sedem dni zopet na 200 lir denarne kazni, ali v nadaljnjih 9 dni zopet, ker je 17. septembra letos prodajala salamo po 29 lir kg, ko je bila takrat najvišja cena določena na 18,25 lir, in ker je tudi dražje prodajala kavo »Slaste«. Oproščena je bila zaradi cikorijske »Mekae«, ki je narejena iz fig. Prodajalka se je izgovarjala na visoko nabavno ceno in zato salame ni mogla prodajati v izgubo. Sodnik jo je poučil, da so maksimalne cene za to danes od oblasti izdane, da se upoštevajo in odredbe oblasti spoštujejo. Prodajalka je sodbo sprejela.

Proračunski predlog

novomeškega okrajnega cestnega odbora za l. 1942.

Izdatki bodo znašali 1.275.977 lir - Cestna doklada zvišana za 10%

Novo mesto, 24. novembra. Zadnje dni je uprava novomeškega okrajnega cestnega odbora izdelala proračunski predlog za l. 1942 in ga v glavnih obrisih sporočila vsem občinskim upravam z nalogo, da ga nabijejo na oglasnih deskah s pristavkom, da je proračunski predlog v času od 28. novembra do 7. decembra v pisarni cestnega odbora v Novem mestu vsem davkoplačevalcem na vpogled in da je v tem času tudi vložiti morebitne pismene ugovore.

Tudi proračunski predlog okrajnega cestnega odbora je sestavljen za 12 mesecev, to je za čas od 1. januarja do 30. decembra 1942, dočim je bil sedaj veljavni sestavljen le za čas 9 mesecev, to je od 1. aprila 1941 do 31. decembra 1941. To je tudi bistvena razlika med novim proračunskim predlogom in onim, ki je sedaj v veljavi. Druga razlika je v tem, da je novi proračun. predlog sestavljen v lirah. Glede proračunske vrste, ki jo kaže proračunski predlog bi se dalo reči, da ima približno isto višino v lirah, kakor je bil imel proračun cestnega okraja za l. 1939-40 v dinarjih. Seveda je pri primerjavi med obema proračunoma treba upoštevati, da so bile novomeškemu cestnemu okraju priključene nekatere občine prejšnjega krškega okraja in pa velika razlika, ki je od leta 1939 nastala v cenah materiala in pri mezdah. Novi

Obravnava vprašanj našega gozdnega gospodarstva

Visoki Komisar je podal cilje, ki morajo biti doseženi v korist narodnega gospodarstva

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je v vladni palači predsedoval sestanku, v teku katerega se je proučeval vsa skupaj vprašanja našega gozdnega gospodarstva, ki je eden izmed najvažnejših odsekov gospodarstva nove pokrajine. Razen funkcionarjev Visokega komisarata so bili navzoči glavni tajnik Trgovskoindustrijske zbornice Ivan Mohorič in tajnik dr. Pleš, član pokrajinskega sveta in predstavnik industrijev Franc Heinrihar ter g. Škrbec, ki je zastopal lesne trgovce.

Visoki komisar je z iskrenimi besedami odobril jasno poročilo g. Mohoriča, v katerem je ta razdelil vprašanje lesa po naslednjih vidikih: 1. načrt za ukrepe v letu 1942 v smislu intenzivnega izkoriščanja, vendar v celoti čuvajoč gozdno posest.

Sportne vesti

V državnem prvenstvu vodi Triestina z 8 točkami pred Venezio in Romo, ki imata le 7 točk. Za teden dni je torej spet na vrhu tabele.

V teniškem državnem dvoboju med Italijo in Švedsko, ki je bil končan v nedeljo so zmagali Švedi s 4:2.

Medmestna nogometna tekma med Sofijo in Monakom je ostala neodločena, 1:1, kar je za Bolgare gotovo velik uspeh. To srečanje in pa lepo dobljena igra proti berlinski reprezentanci pred tedni, je dokaz, da imajo Bolgari dobre nogometaše.

Rezultati dunajskega prvenstva: Austria: FC Wien 4:0, Vienna: Wacker 3:2, Rapid: Sturm (Graz) 8:1, Florisdorfer: Post (Graz) 6:5, Wiener SC: Sportklub 3:2.

Zadnje nedeljo so hrvaški boksarji nastopili tudi proti Slovkom. Dosegli so neodločen rezultat 8:8. To je za Hrvate uspeh.

V Monakovem pa so Nemci prav tako v boksu premagali Danke kar s 14:2 točkam. Edino danski boksar v teški kategoriji je svojim priporil častni dve točki.

Da je španska lahka atletika šele v povoj, nam pričajo tudi pri nedavnem državnem prvenstvu doseženi rezultati. Samo nekatere naj navedemo: met krogle 12,83 m, skok v višino 1,84 m, met diska 39,03 m, met kladiva 35,12 m, met kopja 49,25 m, itd. Torej kaj skromni rezultati za državo kakršna je španska.

Za Tschamerjev pokal bo odslej tekmovalo 31 klubov iz Spodnje Štajerske. Prve tekme se bodo začele najkasneje 14. decembra.

Predsednik CONI-ja je osebno sprejel 20 atletov, ki so prešli iz drugega v prvi razred. V prvem razredu je zdaj skupaj 107 atletov.

V stockholmskem drsnalnem stadionu je bila v nedeljo odigrana prva letošnja mednarodna hokejska tekma med Švedsko in Švico. Zmagali so Švedi z 1:0. Švico je zastopalo kompletno moštvo EHC Davos iz Davosa. Gol je padel v drugi tretjini.

2. Zaposlitev delovne sile tudi z ozirom na njene prehranjevalne potrebe. 8. Prevozi, tudi glede prehrane konj in potreb pogonskih sredstev, kjer ne bi bilo mogoče pretvoriti avtomobilskih sredstev na potrošnje avtarkičnega goriva. 4. tehnična oprema podjetij in zasebnikov za izkoriščanje gozdov in zgradbo naprav ter cest. 5. Cene lesa, potrošnja v pokrajini in izvoz. Pri obravnavi teh vprašanj je bila vpoštevana zamisel izkoriščati do najvišje mere vse obstoječe naprave v pokrajini z namenom, da se popolnoma izkoristi ves les.

O različenih vprašanjih, ki so bila obravnavana na globoko in v podrobnostih, so govorili vsi navzoči. Visoki komisar je povzel glavne misli iz razprave in je naznačil cilje, ki morajo biti doseženi v interesu narodnega gospodarstva in posebno v interesu gospodarstva pokrajine.

V 16 letih dozdaj so v Nemčiji izobrazili nekaj nad 750.000 reševalcev, ki znajo reševati iz vode. Ti reševalci so v teh letih že rešili sila veliko življenj. Reševalci so razdeljeni po vsem rajhu. Izobraževali so se v posebnih šolah. Te šole tudi zdaj, ko je vojna, ne počivajo, ampak urijo spet nove reševalce.

Norvežani so bili te dni na daljšem potovanju po Nemčiji, kjer so odigrali tudi več medmestnih tekem. Vendar pa so vse izgubili. To nedeljo so izgubili tudi proti berlinski mestni reprezentanci. Srečanje se je končalo v korist Berlinčanov s 5:1. Prvi polčas je ostalo z 1:0 zmagovalo moštvo iz Oslo.

V danskem nogometnem prvenstvu sta se končno zadnje nedelje srečala B 93 in KB. Zmagal je prvi z rezultatom 1:0. Tekma je bila v glavnem mestu. Tudi pri lanskem prvenstvu si je KB utrl pot do finala, vendar pa je tedaj izgubil v končni igri proti klubu Frem Kopenhagen s 3:4.

Po snegu diši

Ljubljana, 25. novembra.

Nebo se kar noče zjasniti. Za nekaj tednov je od tega, ko smo zadnjič videli sonce. Skoraj pozabili smo že nanj. Vreme je od sile pusto. Od časa do časa malo porosi, dežuje, pa spet preneha. Na ulicah in cestah je blata dovolj. Tam, kjer ceste niso tlakovane, moraš paziti, da te ne sreča avtomobil, sicer te poškrabi do glave. Še dobro, da je avtomobilski promet omejen. Kakor kaže, bomo kmalu dobili sneg, saj ga tudi znani Herschel napoveduje. Samo da potegne sever, pa ga bomo dobili. Res, samo malo ostrega vetra, pa bo spet živo srebro zdrknilo pod ničlo. Zabave bo za mladino dovolj, za premnogo pa bo to čas skrbi in trpljenja.

Fotografski natečaj mesta Ljubljane, ki je že lani osorej povabil vse poklicne fotografe in amaterje k tekmi z najboljšimi fotografijami Ljubljane, se bliža svojemu zaključku, saj morajo tekmovalci že do 1. decembra v mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ul. št. 7, pri turističnem referentu vložiti svoja dela. Sicer smo med letom večkrat opozarjali fotografe, kateri posnetki so najbolj potrebni, enako pa tudi na hvaljezne motive sploh, da so imeli dosti široko polje pri iskanju motivov po svojem okusu. Z enim razpis je dal tekmi tako širok okvir, da bi morala biti po številu naših fotografskih umetnikov udeležba pri natečaju ogromna. Toda mnogo jih misli, da ne morejo tekmovalci s svetlobno priznanimi mojstri, vendar se pa pri tem motijo, saj se tudi začetniku lahko posreči odlična fotografija, ali pa najde tak motiv, ki ga Turistični odbor mesta Ljubljane zelo potrebuje za propagando mestnih lepot in zanimivosti ter privlačnosti. Nikdo naj se torej ne boji, da njegovi posnetki ne bi bili upoštevani, ter naj zato vsi naši fotografi in amaterji pošljejo čim največ raznovrstnega gradiva, da bo uspeh natečaja tem lepši in večji ter spet v čast visoki stopnji naše fotografske umetnosti.

tisoč lir in za dovršitvena dela na pokrajinski cesti pri Mali Loki 12.619,80 lir. Za vzdrževanje subvencioniranih cest je v proračunskem predlogu določenih 45.600 lir, izredni izdatki pa so proračunani na 8.000 lir.

Med dohodki znaša 30% cestna doklada 265.159,60 lir, prispevek Vis. komisariata 997.280 lir in prispevek železniške uprave 9.537,60 lir. Izrednih dohodkov je predvidenih v višini 1.000 L.

O proračunskem predlogu bo še končno veljavno sklepala skupščina okrajnega cestnega odbora. Preden bo ta stopila v veljavo, ga bo morala odobriti še tudi nadrejena oblast.

Črna KAMELA

Mar ni tam vse tako nepopisno romantično? je vprašala Julija.

O, to mladostne utvare! Shelah je zmajala z glavo. »No, ne bom ti jih uničevala! Le stori mi uslugo in nikar več ne govori o Tahitiu, dokler živim.«

Nekoliko drugače, kakor pa stoji pisano v knjigah, je pritrdil Tarneverro. Skrivnostni tudi v tem blešččem kraju je sedel na strani Shelah. »To sem že pred nekaj leti odkril. Kakor sem čul, boste ostali dalj časa tukaj?«

Mislil, da kakšen mesec, je odgovorila Shelah. »Dva tedna približno rabimo še za film, potem pa si bom štirinajst dni vzela za odpočitek. Nujno ga potrebujem, Tarneverro. Trudna sem — tako izmučena...«

Ni mi treba tega pripovedovati, je rekel. »Saj imam oči. Imel je oči, zares — oči, ki so bile hladne in prodirne, da so vzbujale strah. Avtomobil je peljal mimo stare kraljevske palače in sodnega poslopja in zavljal na avenijo Kalakaua.«

Silno sem vam hvaležna, da ste prišli, je rekla svojemu spremljevalcu Shelah.

Nikar preveč, je mirno odvrnil. »Ko sem dobil vašo brzojavko, sem se takoj pripravil. Tudi meni so sedaj potrebne počitnice. Saj moje delo na vse zadnje ni nobena igrača. Razen tega ste tudi rekli, da me potrebujete. To zadostuje. Vedno mi bo — zadoščalo.«

Julija je začela sedaj lahkomišlno klepetati o otokih. Govorila je o toplih, nežnih vodah Waikikija, o neverjetni očarljivosti domačinske glasbe in o tišini škrlatnih noči, o številnih tujih in redkih stvarih, katere srečuje človek na vsakem koraku.

Vse to, se je smehljala Shelah, je čisto podobno Jimmyju Bradshawu in njegovim liričnim trenutkom.

Julija se je smehljala. »Res, zdi se mi, da sem ravno sedaj navajala Jimmyja. Ali si ga videla, Shelah?«

Da, je pritrdila.

Resnično — strahovito prikupen je, ki ji je zagotavljala Julija.

Posebno tedaj, kadar ne govori v svojem poslovnem slogu. Ta hip so se pred njimi zalesketali rdečkasti zidovi Grand hotela iz goščave palm. Shelah je naročila šoferju, naj zapelje predenj.

Kmalu bom morala govoriti z vami, se je obrnila k Tarneverru. »Moram vas vprašati mnogo stvari. Glejte...«

Dvignil je svojo vitko roko v znak, da mu ni treba več dopovedovati. »Prosim vas, nikar mi ne pripovedujte, je smeje se odgovarjal. »Pustite mi, da vam bom jaz sam vse povedal.«

Pogledala ga je nekoliko presenečena. O — — — Seveda. Toda rabim vaš svet, Tarneverro. Ponovno mi morate pomagati, kakor ste bili že večkrat prej storili.

Resno je pritrdil. »Poskušal bom. Če bom pa imel uspeh, kdo ve? Pridite ob enajstih k meni. Soba številka 19 v prvem nadstropju. Čim stopite noter, takoj na levo, kam vodijo kratke stopnice naravnost v moj hodnik. Pričakoval vas bom.«

Da, da, Njen glas je drhtel. »Danes se moram odločiti. Prišla bom!«

Tarneverro se je ponovno priklonil. Ko je avtomobil odpeljal, je Shelah čutila, kako so Julijine oči nezaupljivo, skoraj neprikrito karajoče zrlje vanjo.

Hotelski vratar se je dotaknil Tarneverrove roke. »Oprostite, neki gospod vas čaka. Tam zgoraj, prosim.«

Vedeževalec se je obrnil in zagledal nenavadno košatega Kitajca, ki se mu je z neobičajno gibnimi koraki blizal. Njegov slonokoščeni obraz je delal precej enoličen vtis. Črne oči so bile na videz zastrte in zaspane. Sicer to ne bo nikakšen poseben bister Kitajec, si je mislil Tarneverro in se čutil, kaj naj bi ta obisk pomenil.

Vzhodnjak je položil roko na svoja prsa in naredil poklon, je bil za njegovo postavbo in obseg presenetljivo globok.

Tisočkrat prosim za oprostenje, je dejal. »Ali imam neizmerno čast, da stojim velikemu Tarneverru nasproti?«

Jaz sem Tarneverro, je odgovoril na kratko. »Kaj želite od mene?«

Ali smem priti na dan s prošnjo, da bi za trenutek posvetili svojo pozornost meni? je nadaljeval Kitajec. »Imenujem se Harry Wing. Jaz sem znan trgovec na tem otoku. Ali me boste imenovali za predrežna, če vas bom prosil za razgovor med štirimi očmi?«

Tarneverro je skomizgnil z rameni.

Zakaj?

Gre za stvar velikega pomena, vas smem prositi — v vaši sobi —?

Vedeževalec je za trenutek opazoval negibni izraz tega obraza, ki se je zdel kot mrtev. Privolil je. »Pridite, je rekel in ga po stopnicah povedel navzgor v svojo sobo.

Ko sta prispela tja, se je znova obrnil k svojememu nenavadnemu obiskovalcu, ki mu je bil neslišno sledil. Zastori širokega okna so bili odgrnjeni, da je bil prostor močno razsvetljen. Skrbno kot vedno si je izbral Tarneverro sobo nasproti goram, in hladni vetrič, ki je stalno pihal iz Koloavskih hribov, je poziviljal toploto sobe.

Kitajec je ostal nespremenjen celo tedaj, ko ga je vedeževalec vsiljivo meril od nog do glave.

Torej? je dejal Tarneverro.

Vi ste znameniti Tarneverro, je začel Harry Wing s svojim govorom. »Ves Hollywood s ponosom gleda na vas. Vi znate odgrinjati zastore preteklosti in znate gledati daleč v negotovo bodočnost. Naj bo za oko navadnega smrtnika še tako črna kot noč, vendar znate vi — saj tako govorite — videti naprej, kakor bi gledali skozi steklo. Ali smem biti tako predrzen in pristaviti, da je vaša slava prišla tudi do Havajskega otočja? Govorica o vaši skrivnostni moči se je kot vihar naglo raznesla skozi ulice tega mesta.«

Tako... se je Tarneverro naglo vtaknil vmes, »no, in kaj naj vse to konec koncev pomeni?«

Pomen vrta v današnjih dneh

V sedanjih vojnih časih, ko je borba za vsakdanji kruh najhujša, se šele učimo spoznavati pravo vrednost zemlje in vrta. V prejšnji svetovni vojni je Nemec Schröder ustanovil poseben odbor, ki je navduševal meščane, naj prične saditi in gojiti povrtnino v malih vrtovih. Kmalu so zrastle številni vrtovi po predmestjih velikih mest in njegova zasluga je, da je rešil marsikatero družino in mesto pred najhujšo lakoto. V okolici Dunaja, pa tudi po drugih večjih mestih, smo našli v prejšnjih letih na ostanke teh vrtov, ki pa so bili povzročeni zanemarjenosti. Nova svetovna vojna pa je zopet pripravila meščane, da so zadeli rovnico na ramo in šli na delo. Pa mi? Koliko družin ima pri nas svoj vrt? V zadnji vojni so Schröderjevi vrtovi zrastle tudi v ljubljanski okolici. Posebno veliko jih je bilo pod Rožnikom, na Viču, v Šiški, na Rakovniku, pa tudi na Barju so pridni meščani prekopalni in zasadili s krompirjem, zemljem ali z drugo povrtnino marsikatero njivo. In ali bi ne bilo prav, da bi si že letos poskrbeli tudi mi vsak svoj kosček zemlje, kjer bi pridelali vsaj nepotrebnejšo povrtnino? Lansko leto je društvo »Mali gospodar« razdelilo precej mestnega sveta svojim članom, vendar to ni zadosti. Mestna občina bi morala letos oddati čim več svojih parcel, ali pa jih najeti v bližini Ljubljane, in jih izročiti družinam v obdelavo. Seveda pa bi bilo nujno potrebno postaviti za vsak okraj vsaj eno vrtarstvo izvežbano moč, ki bi imela nalogo skrbeti, da bi se zemlja res pravilno in temeljito obdelavala in bi se vse o pravem času izvršilo.

Pomislimo samo, koliko so v tem pogledu napredovali razni kraji v Italiji. Obdelani so vsi parki, javni nasadi, državni in zasebni vrtovi — z eno besedo vsako ped zemlje se zasedili z raznimi koristnimi vrtnimi in poljskimi sadeži. Pri nas pa najdemo še vedno zanemarjene vrtove in neobdelane parcele.

Skoraj gotov je, da bomo, ko bodo izčrpane čez zimo zaloge krompirja in drugih jenskih pridelkov, še bolj navezani sami na sebe, zato je prav, da že sedaj skrbno premislimo, kje dobiti primerno njivo ali vrt, da nam ne bo treba s preveliko skrbjo gledati v bodočnost.

Če hočemo iz vrta dobiti čim več polnovredne povrtnine, moramo zemljo temeljito obdelati. Obdelovanje se vrši na več načinov. Tako prst rahljamo, drobimo, lopatimo in rigolamo. Če hočemo postaviti vrt na še neobdelan svet, je potrebno, da v jeseni ali tokom zime zemljo prerigolamo. Boljšo zemljo rigolamo tako, da vrhno plast zemlje preobrnemo, spodnjo nežno zemljo pa na mestu le prerahljamo. Lahko pa rigolamo tudi na ta način, da pade prva živa plast na dno, spodnjo pa vzdignemo na površino. To delamo na že izčrpani zemlji. Glavno pri rigolanju pa je, da zemljo izdatno pognojimo z dobrim hlevskim gnojem ali kompostom. Gnojila pa ne smemo podkopavati na tlu, kjer navadno zaradi pomanjkanja zraka zgojijo in ga tudi korenine rastlin ne morejo doseči. Gnoj polagamo med posamezne brazde, da ima zrak dostop in se tokom zime razkroji in prepoji zemljo. Vrtni zemlji pa navadno primanjkuje apna, ki ga ji dodajamo v obliki ometa, cestnega prahu ali pa sprhnenege

apna. Apno in hlevski gnoj pa ne smemo skupno trositi. Če gnojimo v jeseni s hlevskim gnojem, potresamo apna gnojila spomladi. Sploh moramo skrbeti, da pri rigolanju zemljo čim bolj izboljšamo, to se pravi, da ji nudimo vse one snovi in sestavine, ki ji primanjkujejo. V dobro rigolani zemlji se zaradi rahlosti, sonca, vode, mraza, ledu in mikroorganizmov pretvorijo v hranilne snovi vse one sestavine, ki bi drugače ostale mrtve.

Tudi pri lopatenju (šitljanju) gnojimo na podoben način, da polagamo gnoj na brazde in ne na dno. Kakor po rigolanju tudi po lopatenju zemlje ne grabimo in ravnamo, marveč jo pustimo v grudah, da dobro premrzne. Na tako zemljo vpliva sonce, sneg, veter in zmrzel, ki so najboljši vrtnarji. Pod tem vplivom se zemlja razdrobi in postane rahla in plodna. Mikroorganizmi, ki imajo nalogo presnavljati mrtve snovi v hranilne sestavine, žive in se razmnožujejo najhitreje le v dobro obdelani zemlji.

Zato naj ne bo nikogar med nami, ki bi v teh težkih časih zanemarjal svoj vrt in zemljo. Z delom na vrtu pomaga vsaki posameznik najprej sebi in svoji družini, indirektno pa tudi ostalim ljudem.

Miklavž kupuje

ALBUME

v ljudski knjigarni
in trgovini Ničman

Imenovanje športnih podzupnikov CONI-ja

Zaupnik CONI-ja za Ljubljansko pokrajino objavlja naslednje: Visoki komisar je potrdil imenovanja naslednjih podzupnikov CONI-ja za posamezne okraje Pokrajine:

Skvadrist Polli Carlo za kočevski okraj, fašist Rubino Angelo za logaški okraj, fašist Cumar Giordano za novomeški okraj in fašist Luigi Stanta za črnomeljski okraj.

Vsi imenovani podzupniki CONI-ja bodo imeli dolžnost, nadzorovati športno in športno-politično življenje v njemu poverjenem okraju. Vse prošnje športnih klubov za kakršne koli športne manifestacije bodo morale biti napisane v duplikatu in to v italijanski in slovenski in poslane neposredno CONI-ju v Ljubljano ali pa pokrajinskemu podzupniku. Ti podzupniki bodo pod vsako tako prošnjo dali svoj svidel, in šele potem bodo tudi policijske oblasti dovolile nastop.

Prošnje športnih klubov, ki ne bodo imele podpisa imenovanega podzupnika CONI-ja, ne bodo potrjene in tudi športni nastop ne bo smel biti izveden.

Prav tako ne bodo smeli biti brez privolenja imenovanega športnega podzupnika ustanovljeni novi športni klubi, niti se ne bosta smela dva kluba združiti v enega. Vse take namere bodo morale biti overovljene od pristojnega športnega podzupnika CONI-ja za njemu poverjeni okraj in pristojne policijske oblasti.

Dogoni klavnih prašičev

Dne 1. decembra ob 9 v Stični dogon prašičev za zakol.

Vsi rejci iz občin Stična, Višnja gora, St. Vid, Primskovo, Krka in Veliki Gaber, ki imajo prašiče gojne za zakol, naj jih pripeljejo v Stično na sejmšče, kjer bodo odkupljeni v smislu čl. 4 Uredbe o klanju prašičev.

Dne 4. decembra ob 9 bo dogon prašičev v Trebnjem za občine: Trebnje, Mirna, Vel. Loka, Sv. Križ-Vel. Loka, Dobrič, Sela, Šumberk in Žužemberk.

Pošiljanje poštinih zavitkov na Hrvaško

Ljubljana, 25. novembra.

S 1. decembrom t. l. bodo poštni uradi v Ljubljanski pokrajini začeli odpremljati navadne poštne pakete brez spremnice na Hrvaško. Osrednji urad za odpremljanje teh pošilk bo Ljubljana II. (kodovor).

Tarife so določene takole:

Zaviti, težki	do 1 kg	8.50 lir
"	do 3 kg	10.50 lir
"	do 5 kg	12.50 lir
"	do 10 kg	22.50 lir
"	do 15 kg	32.50 lir
"	do 20 kg	42.50 lir

Zadnji dan!

Samo še danes lahko naročite

„Slovenčev koledar“.

Štorite to takoj z dopisnico ali še bolje s položnico, po kateri pošljete denar 9 lir in 2 liri za pošiljativne stroške, skupaj 11 lir. Zastopniki! Odposlajte še danes sezname naročnikov! — Za nenaročnike naših listov stane koledar 20 lir! — Naročite „Slovenčev koledar“, le danes je še čas! Vsaka knjiga le 5 lir.

Igor Zagrejski

Zavetje v pečevju

Katerega dne smo, je imel skrbno zapisano. Oh, če ne bi bilo Lize, se prav gotovo ne bi bil brigal za take reči! Ta ko pametna ženska je bila to in nikoli ni vzdigavala trušča! Pa je le na toliko reči mislila! Veliko stvari je imela v brigi, pa se ni nikoli hvalila. Tudi na to je mislila.

Spet je obračal culo in pretaknil vse canjice v njej. Kaj ti ni dobil, kdo bi si mislil!

Še jaslice je vzela s seboj, tudi na to ni pozabila! Pa takrat, ko so morali tako naglo bežati zdoma!

Oh, ti Liza, ti! Ti mala, dobra Liza! Nikoli na svetu te ne bom pozabil! Kako si bila ti dobra ženska! Take ne bom še eno srečal na tem božjem svetu!

Na sveto Tone še ni prijel kakšne reči bolj pobožno in oprezno kakor te jaslice.

»Prav krščanski božič bomo imeli, možakale je dejal Gradišarju in Poharju. »Poglejta, jaslice! Rajnka je zares na vse mislila!«

Obema so se zasvetile oči.

»Čeprav živimo kakor cigani, tega pa le ne bom pozabil, da smo božič opravili po krščanski! Res da ne bo polnočnice, jaslice bomo pa le imeli kakor so po vernih hišah spodobitje je dejal Gradišar.

Dnevi so minevali.

Debel sneg je zunaj pokrival greben pred zavetjem.

Dopolne pred Svetim dnem pa se je Tone le odpravil po njem v gozd. Vse je bilo izravnano čez in čez, poznal pa je kraj tako dobro, da je kar hitro razgrebel sneg do mahu. Lep, visok mah se mu je pokazal spodaj.

Zvrhan koš ga je prinesel nazaj v zavetje.

Potem so pa do večera delali jaslice, skrbno in pobožno kakor otroci.

O prvem mraku so prizgali lojenice. Tiste, ki so gorele v hričeku nad hlevcem, so prirezali, spredaj pa so pustili kar celo. Tone jo je nakapal na bukov panj, naj sveti vso noč. Potem pa so poklekli.

Lepo pesem so zapeli in tolikšna ganjenost jih je obšla, da so začeli drug za drugim smrkati.

Spomnili so se opustošenih domov in vseh tistih, ki so jih imeli radi, pa imajo zdaj že v nebesih svetilnik.

Klečali so pred jaslicami; zdaj je eden molil naprej, zdaj drugi. Pa je spet kateri posegel v hriček mahu in popravił tega ali onega pastirca ter predejal kakšno ovčko.

Kdo bi si bil mislil, da bodo morali ta božič obhajati kakor sta Jožef in Marija prvega!

Novice iz Države

Funkcionarji fašistične stranke so javni častniki. Nedavno je bilo objavljeno v uradnih listih, da je treba smatrati za javne častnike vse višje funkcionarje fašistične stranke, kajti oni so člani »sprostovoljske milice« in skrbje za bojnega duha fašizma in za politično vzgojo Italijanov. Tako so na primer javni častniki: tajnik stranke, člani vrhovnega vodstva stranke, nadzorniki stranke, federalni tajniki in federalni tajniki za posebne naloge, člani federalnih vodstev, nadzorniki federalnih organizacij, politični tajniki bojnih fašev, člani vodstva krajevnih fašev, zaupniki krajevnih fašističnih skupin, voditelji odsekov in voditelji oddelkov. Vsi navedeni uživajo tudi vse pravice, ki jih zakonik daje za tako imenovane javne častnike.

Dviganje potopljenih ladij in tovorov iz morja po vojni. Italijanska ladjedelarska industrija razpolaga tudi z velikimi in modernimi napravami, s katerimi je mogoče dvigati iz morskega dna potopljene ladije ali pa samo zaklade iz njih. Znano je, da so pred leti dvigali potopljeno ladijo »Egipt«, ki se je bila s precejšnjim dragocenim tovorom potopila v Rokavskem prelivu. Dviganje ladij je prevzelo tedaj neko genovsko podjetje, potapljaško službo pa so izvrševali potapljači iz Viareggia. Takrat se je posrečilo iz ladij, ki je ležala silno globoko v morju, dvigniti skoraj ves zaklad. Po sedanjih vojni, ki je zahtevala ogromno žrtev in je danes že več kakor deset milijonov ton raznega brodovja potopljene, se obeta dvigalnemu podjetjem dobičkonosen posel. Mnogo je ladij, ki leže že v morju ob obalah Sredozemskega morja in teh se bodo italijanska podjetja najprej lotila. Na ta način ne bodo dobili le mnogo blaga, temveč tudi železe od tistih ladij, ki jih bodo cele dvignili. Seveda bo to mogoče šele po končani vojni.

Sveže cvetje iz Italije za Hrvaško. Nedavno je bila objavljena odredba, da se sme izvažati sveže cvetje iz Italije na Hrvaško. Prve pošiljke cvetja so že prispale na Hrvaško. Cvetje prevažajo z direktnimi in brzimi vlaki.

Proračun Albanije v lanskem finančnem letu. Preden je bila Albanija priključena Italiji, je tam vladal nered v vsakem pogledu. Javnost ni imela nobenega vpogleda v državni proračun, ker ga režim kralja Zoguja sploh ni objavil, niti ni objavljaval končnih računskih zaključkov. V prvem proračunskem letu, odkar je Italija zasedla Albanijo, pa se je v tem pogledu naredil red. V proračunskem letu 1939—1940 je imela albanska država blagajna dohodkov za 54.512.562 albanskih frankov, medtem ko so znašali izdatki nekaj nad 43.500.000 frankov. Tako je imela vlada prihranjenih 11 milijonov frankov, katere je porabila za pokritje izrednih stroškov, zlasti pa za finansiranje vojne.

Obisk v vatikanskem uradu za ujetnike. V Vatikanu deluje poseben urad za ujetnike sedanje vojne in za poogrevanje vseh narodov. Pred nekaj dnevi je ta urad obiskal italijanski poslanik pri Vatikanu Attolico v spremstvu generala Clericija. Oba sta si podrobno ogledala poslovanje vatikanskega urada. Uradniki urada so jima podali vsa pojasnila o obsegu uradnega dela.

Italijansko-hrvaški razgovori na Reki. Na Reki teko razgovori med italijansko in hrvaško delegacijo o vseh vprašanih, ki se tičejo obeh držav. Italijansko delegacijo vodi grof Volpi, hrvaško pa finančni minister dr. Košak. Zraven njega je v odposlanstvu še notranji minister Artuković, državni podtajnik v zunanjem ministrstvu dr. Vranič, in dr. tajnik v ministrstvu za javna dela inž. Bulić, in hrvaški poslanik v Rimu Perić. V italijanskem odposlanstvu sta zraven grofa Volpija še Pietro-marchi za zunanje ministrstvo in italijanski poslanik v Zagrebu Cassertano. Ko so hrvaški delegati prispeli na Reko, so jih sprejeli predstavniki vseh italijanskih vojaških in civilnih oblasti. Sejam obeh delegacij predseduje grof Volpi di Misurata, ki je stalni predsednik mešanih italijansko-hrvaških komisij.

Smrt človeka, ki je rešil iz vode več ljudi. V Comu je umrl čolnar Peter Grammatica, ki je bil v kraju znan kot hraber rešilec več ljudi iz vode. Mož je dobil pred leti srebrno in bronasto kolajno za to, ker je rešil potapljačega otroka, ki ga je bil vodni vrtnec potegnil že 11 metrov globoko. Ob neki drugi priliki je mož rešil dva dečka, ki sta se bila potapljala v deroči reki. Nekoč pa je po jezeru vozil na svoji barki neko izletnico. Nenadoma pa mu je ženska padla v vodo. Grammatica je skočil za njo, pa bi jo bil pri tem kmalu sam izkupil in utonil. K sreči se je bil pojavil njegov sin in oba rešil.

Železo za novo kuhinjsko opremo in otroške vozičke. Državni podtajnik za vojno proizvodnjo je dovolil na prošnjo zveze industrijev, da se sme za kuhinjsko opremo in za izdelovanje otroških vozičkov, v kolikor gre pri obeh vrstah izdelkov za porabo železa, uporabljati le delno prvovrstno železo, sicer pa železo slabših kakovosti ali pa predelano in staro železo. Pri kuhinjski posodi se sme porabiti le 20% prvovrstnega in drugovrstnega železa, za ostalih 80 odstotkov pa tretjovrstno železo ali pa predelano staro železo. Za izdelavo otroških vozičkov se lahko porabi 50 odstotkov prvovrstnega in drugovrstnega železa, za preostalo polovico pa staro predelano železe.

Obvestila

Danes, torek 25. novembra: Katarina.

Sreda, 26. novembra: Janez Berh.

Koledar

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska c. 10; mr. Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

V počastitev g. Andreja Šarabona je Kreditni zavod za trgovino in industrijo nakazal 5000 lir za mestne reveže. Mestno poglavarstvo izreka do brotniku mestnih revežev najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

Solistični koncert violinista Karla Rupla bo v torek, dne 2. decembra ob pol 7 zvečer v veliki dvorani Unione. Za svoj leksijski prvi samostojni koncert je sestavil naš virtuos posebno izbran velik violinski spored, ki nam prinaša celo vrsto najlepših, najzanimivejših del, napisanih za violino in klavir. Koncertni spored ima dva dela. V prvem delu so dalje skladbe, in sicer Tartinijeva Sonata, ki je splošno znana pod imenom Vraja sonata ali Vraji trilek. Dalje Bachova Fuga in Debussyjeva Sonata. Drugi del koncertnega sporeda pa obsega Dvořakov Slovanski ples, Adamičev Andantino v prireditvi violinista Karla Rupla smega, Paganinijeva Capriccia št. 13 in 20 ter njegovo Sonatino ter končno Bassinijev Vrvež škratov. Violinista Rupla bo spremljala na klavirju odlična naša pianistka Zora Zarnikova. Na koncertnem odru bo stal klavir tvrdke Blüthner, ki ga ima v oskrbi Ljubljanska Filharmonija. Opozarjamo, da bo koncert v veliki dvorani Unione. Sedeži so že v predprodaji.

KAVARNA »SLON« ZOPET ODPRTA.

V petek, dne 28. novembra ob pol 7 zvečer bo koncertirala v veliki Filharmonični dvorani milanska pevka Maria Fiorenza Ciampelli. Pevka stalno gostuje na koncertih in v operah v vseh kulturnih središčih in kritiki hvalijo njen izredno lep, malo temno pobarvani sopran, ki ima poleg izredne naravne lepote tudi zelo dobro šolo. Prav tako hvalijo vsi kritiki način njenega prednašanja, njen umetniški okus, kako podaja največja, pa tudi ljubezniva dela za sopran solo s spremljevanjem klavirja. Pevka ima dar, da z vsako točko svojega sporeda privede poslušalce na sebe. Predprodaja vstopnic v Knjižarni Glasbene Matice.

Vsi oni trgovci, ki so sami delili krompir strankam, naj do četrta 27. t. m. v sobi št. 1 v I. nadstropju Mestnega doma oddajo sezname onih oseb, ki so pri njih dobile krompir, prav tako pa mora biti pri vsaki osebi napisana tudi količina oddane, krompirja.

Glave živiliških nakaznic naj imajo vse stranke pripravljene, da jih bodo lahko takoj oddale, ko mestni dostavljali prineso živiliške nakaznice za december na stanovanje. Glave živiliških nakaznic, kakor že znano, morajo vse stranke oddati in zato naj jih že prej pripravijo, da dostavljalec ne bodo mudile šele z iskanjem ter bi zaradi takih zamud druge stranke ne dobile svojih živiliških nakaznic za december o pravem času.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Torek, 25. novembra: O, ta mladina! Premiera. Red Premierski. — Začetek ob 17.30.

Sreda, 26. novembra: Dom. Red Sreda. Začetek ob 17.30.

Opera:

Torek, 25. novembra: Zaprto.

Sreda, 26. novembra: Aida. Dijaška predstava. Zelo znizane cene. — Začetek ob 16.30.

Četrtek, 27. novembra: Rigoletto. Red Četrtek. Začetek ob 17.

EIAR — Radio Ljubljana

Torek, 25. novembra: 12.15 Duet harmonik — 12.35 Koncert klavirista Marijana Lipovška — 12.45 Napoved časa in poročila — 13.15 Vojno poročilo — 13.15 Simfonični koncert — 14. Poročila — 14.15 Radijski orkester ljubljanske radijske postaje — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Komorna nemška glasba iz 17. stoletja — 19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Simfonična glasba — 20. Napoved časa in poročila — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov — 20.30 »Moč usode« od F. M. Piave, godba od Verdija. Med odmori razgovor v slovensčini in objave — 20.50 Poročila.

Sreda, 26. novembra: 7.30 Poročila v slovensčini — 7.45 Lahka glasba. V odmorih napoved časa — 8.15 Poročila — 12.15 Koncert kvarteta sester Stritar — 12.35 Trio Ambrosiano — 13. Napoved časa in poročila — 13.15 Vojno poročilo — 13.20 Popevčice — 14. Poročila — 14.15 Operna glasba — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Koncert violinista Karla Rupla, pri klavirju L. M. Škerjanc — 19. Pouk italijansčine — 19.30 Poročila v slovensčini — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov — 20.30 Popevčice — 20.45 Operna sezona EIAR-ja: Simfonični koncert pod vodstvom Ferrera. V odmoru pogovor v slovensčini — 20.20 Plošče — 22.45 Poročila.

ki so bili nas enemu za zmerom namenjeni, dokler le bo živ! Mi trije vsi prosimo za to!

Gradišar, Tone in Pohar so molče stali tam zunaj v snegu pred zavetjem. Tako so bili tihi!

Podobne reči je pa le vsak govoril sam pri sebi. Takle svet, tako bel in čist, je toliko preč od navadnega, da pre-maga tudi ozko dušo, kaj ne bi šele njih enega, ki so bili po životu in po sre-u prave mere kakor se Adamovemu sinu spodobi, če naj velja za čelga možaka.

Gor so gledali k nebu, kjer so se lesketale zvezde in kjer je luna hodila svojo pot. Pa na vrhove, ki so se tako svetili, da se skoraj ne bi vedelo, dokod segajo. Ves kraj so premerili pogledi; tako je to dobro delo sre-u.

Spodaj, globoko pod grebenom, so spale smetke. Njihova ramena so voljno nosila težke, bledo breme. Poleti je to zamolklo zeleno vejevje videti zamišljeno, zdaj je bilo resno jasno, skorajda slovesno. Kakor bi bilo odrešeno iz topega jdenja v trepetajočem somraku, ki ga razklanajo zabodele sončni tolarji in pozivljajo zravec vetra prav samo potuh-njene, pa mične verice ter mravlje, ki spodaj gomaze po skupaj znošenih grm-adah igličevja — tako so se zdele. Vendar že rešene, kronane z belimi, skrbno položenimi kitami.

Vsi trije so stali pred zavetjem in gledali na vse strani.

O ti sveta noč, ti blažena noč!

Samo tu zgoraj nam vliiva mir v arce, samo tukaj nas tolaži, tod, v kra-jih, kamor pesjan ne more!



Tvrdka A. ŠARABON & Co. sporoča žalostno vest, da je umrl njen pre-dobri in neumorni družabnik, gospod

ANDREJ ŠARABON

veletrgovec in posestnik.

Na zadnji poti ga bomo spremili v torek 25. novembra 1941, ob 3. uri popoldne od doma žalosti, Hrvatski trg 1, na pokopališče k Sv. Križu.

Neumornega in za trdko prezaslužnega družabnika ohranimo v trajnem in hvaležnem spominu.

Ljubljana dne 23. novembra 1941.



Upravni svet in ravnateljstvo Kredalnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani

naznanjata žalostno vest, da je v soboto, dne 22. novembra 1941 ob 19, umrl njihov prezaslužni in nepozabni dolgoletni predsednik, gospod

Andrej Šarabon

veletrgovec

Naš zavod, ki ga je pokojnik vodil nesebično dolgo vrsto let s svojo neumorno delavnostjo, utрпи z njegovo smrtjo nenadomestljivo izgubo.

Vzornemu predsedniku ohranimo trajen, časten spomin.

Ljubljana, dne 23. novembra 1941.

Sijajno uspela »Madame Butterfly« Prodoren uspeh mlade primadone gđc. Valerije Heybalove

Razen »Traviata«, »Prodane neveste« in »La Boheme«, moremo šteti »Madame Butterfly« med najbolj uspela dela železnega repertoarja našega opernega gledališča. Ta opera, kljub temu, da dramatično dejanje skoraj malo utrjuje, ker je saj preveč raztegnjeno in preveč poudarjeno bridkostjo do obupa razočaranega dekleta podana včasih moreča bolečina, neka nasilna brezobzirnost, ki se kot z naslado vleče skozi vse dejanje, glasbeno vsega osvaja. Z neko posebno močjo razgiblje pisana razpoloženja in jih razvneti tako močno, da se človek v njih kar vtaplja. Ti zvoki zanešajo v nek oddaljen svet, ki pa je vendar obvladan od prirodnih sil. Zato se zdi človeku dosegljiv, ves je opojen in vabljen, tako zelo, da zmoro vžgati v duši plamene silnega hrepenenja. Sicer pa, taka je v bistvu vsa Puccinijeva umetnost: iskrena, ki zna prav s svojo dosledno neposrednostjo razgibati človekovo dušo, ki jo po eni strani skoraj zmelje z napetostjo prebuzenih vtisov, ob istem času pa jo zopet napoji z naslado sozvočij in jo zapelje v tako omamna razpoloženja, da se pozneje komaj izmota iz njih. Vendar pa se pojavljajo takoj učinki Puccinijeve glasbene umetnosti le ob prvih dojetjih, pozneje pa so vedno slabše, čim večkrat se ponavljajo in čim bolj se človek z njimi seznaja. Pri tem pa so vsi vtisi vendarle pristni, kajti sprožila jih je živa volja, ki se ne druži z lažno domišljijo, temveč je povezana z močnimi dožitji, ki so jih narekovali »trenutki« vsakodnevnega življenja. V iskrenosti podajanja tega pa je moč Puccinijeve umetnosti in nje vrednota, ki je osvaja svet. V kosu življenja, ki je ujet v »Madame Butterfly« in ki se v nešteto primerih in različnih javlja pred nami vsak dan, ni vprašanj o vzroku in namenu, ne o višjih poslayah, ki urejujejo dogajanje, vzdržujejo ravnotežje med človeškimi življenji, nič ni velikopoteznega, nič ni v skrajnost segajočega. Toda to, kar je, je obdelano s tako pristno doživelnostjo in s tako ljubeznijo, da mora človeka ganiti. Znano je, da je Puccini visel s posebno mehki čustvi na delu svoje »Butterfly« in ta posebna povezanost ni oslaba brez posledice. V vseli glasbi je izredno mnogo topliga in mehkega čustva, polno je nekega žlahtnega soka, ki je iztisnjen iz umetnikovega srca. Divno so oživiljena razna razpoloženja, tesno povezana z dožitji različnih človeških duš v svojih nasprotjih. Da, v tem je bila Puccinijeva veličina in v tem nadvladuje vse ostale svoje zmožnosti. V operi »Madame Butterfly« je značilno prikazano, kako si japonsko življenje predstavlja Evropejec, predvsem pa seveda v tem primeru čistokrvni Italijan, zato ni nič čudnega, da je opaziti mnogo občutnih nesoglasij. Glavno pa je vendarle, da je bilo delo ustvarjeno z umetniškim pečatom. Puccini je bil v svojem duhovnem življenju tako bogat, da je to, kar je v svoji umetniški govorici-glasbi povedal, preprčilo in osvojilo človeštvo.

V kreaciji naslovne vloge pri nas izvajanih »Madame Butterfly« je moči do danes omeniti v glavnem te like: Gjungenca, Pampanini in »Butterfly«, ki jo je postavila rimska kr. opera pred kratkim pri nas. Danes zvečer pa je gđc. Heybalova ustvarila novo »Čo-čó-san«, ki je po svoji igralski in pevski kvaliteti brez dvoma enakovredna zgoraj omenjenim nepozabnim stvaritvam na našem odru. Če si opazoval krasno doživeto igralsko linijo od petnajstletne japonske deklice v njenem primitivnem, a vendar izredno globokem dojemanju sveta, pa do zrele mlade matere, živeče zaradi velike ljubezni v svetu iluzij in

njeno končno spoznanje in njeno v smrt vodečo bolečino razočaranja, in če je človek poslušal milozvočje njenega mladega, svežega glasu, se nisi mogel dovolj načuditi umetniški porasti naše mlade primadone. Še dobro se vsi spominjamo njene prvega debuta v »Prodani nevesti«, ki jo je odpela pred leti. Ze takrat je pokazala neslutene zmožljivosti, vendar je precej motil njen glas neki šumeči prizvok v nekaterih registrih, ki pa je, kakor je opaziti, že skoraj čisto izginil. Mladi pevki gredo brez dvoma naše iskrene čestitke v največji meri. Tenorsko partijo poročnika Pinkertona je pel gospod Franceelj, ki je bil tokrat v izredni glasovni formi. Spominjamo se ga še, ko je v isti vlogi pel s slavno Pampaninijevu. Kolikšen igralski in pevski dvig od takrat! Bilo bi potrebno še uglasiti nekoliko neskladno trdoto v igri. Vendar pa, bila je to njegova najboljša kreacija Pinkertona do sedaj. Izredno igralsko sposobnost in lep glas je, kot vedno, pokazal gospod Sladovljec. Trgovec Goro ni najhvaležnejša vloga, vendar pa je znal g. Sladovljec podati tako prepričevalen lik, da smo ga občudovali. Vprašati je, zakaj ga nih ne slišimo v večjih vlogah? Gospod baritonist Janko pa, ki zanj vloga konzula Sharplesa ni nova, je tudi tokrat odpel in odigral svojo vlogo kot vse one kreacije, ki jih je tudi v drugih delih ustvaril in ki spadajo z vidnimi črkami napisane v ljubljansko gledališko kroniko. Gospa Kogejeva v vlogi služabnice Suzuki, je brez dvoma deležna iste hvale kot že zgoraj omenjeni. V manjših solističnih vlogah so nastopili še g. Lupša kot stric »Bonec«, g. Dolničar kot bogati knez Yamadori. Oba sta bila pevsko na višku, vendar pa igralska plat vsaj delno ni ugajala, kar bom omenil še pri režiji. Razen tega so nastopili še: uradnik registrature (Skabar), komisar (Gregorin), Čo-čó-sanina mati (Škerjančeva) in statisti, predstavljajoči nam kot zboristi sorodnike madame Butterfly, njene prijateljice in njeno služinčad.

Dirigiral je opero naš priljubljeni dirigent g. Niko Stritof, ki nam je ustvaril s pomočjo redke, njemu dane muzikalnosti in s pomočjo izredne znajdljivosti ter visoko kvalitativnim žutom za estetske vrednote in z izredno fineso doživljanja občutij ter s primernim znanjem že marsikateri biser izvedbe (posebno lirski dela, n. pr.: Traviata, Boheme, La Fama itd.). Vendar pa bi bilo opomniti, da orkester na več mestih izvajane dela odigra svoj part preveč samovoljno in na ta način, ko mu je v oporo tudi slaba akustika naše opere, preglašila vložke nekaterih solistov, delno pa tudi zboru.

Gospod režiser Debevec je prevzel v bistvu le režijo Nika Stritofa in jo nekoliko korigiral, posebno v orientacijskih scenah. Pripomniti je na tem mestu treba, da so nekateri nastopi premalo prepričevalni in preveč »teatrski«, n. pr. prihod in kletv Bonca. Statisti so še vedno preveč statisti namesto igralci. Sicer pa se je posrečilo gospodu režiserju v glavnem podati »Butterfly« tako kot je treba.

Inszenacija, izdelana po načrtih A. Foriga, je zelo ustrezala. Vse kulise so velikodušni dar rimske kr. opere ob priliki njenega gostovanja v Ljubljani s tem komadom.

Zbor, ki mu je videti, odkar je pod večšim vodstvom gospoda Simonitija, velik napredek, je bil nekoliko preutrujen, kar je bilo spoznati.

Današnja predstava spada med one svetle v nizu neumornega dela naše opere. Zaradi pomanjkanja ljudi je preobremenjenost prevelika in tako se večkrat zgodi, da je premiera le generalna

Dva slikarja in kipar razstavljajo v Jakopičevem paviljonu

Ljubljana, 25. novembra.
V Jakopičevem paviljonu se kljub sedanjim vojnim časom razvija revija tistih ljudi, ki grade temelji slovenske kulture s produkcijo na polju podobe in plastike — ter njihovih del — prav tako redno in neopretrgano kakor druga leta. Letošnja sezona na odlični način postavlja v laž stari, tolikokrat citirani in kdaj morda tudi resnični izrek: »Inter arma silent Musae«. Kljub vojni so Muze pridno na delu, ne samo na drugih umetniških področjih, ampak tudi v upodabljanju stroki. Razstava sledi razstavi, komaj so eni odnesli preč svoja dela, se v skromni dom za odrejeni čas vselijo že drugi.

Po razstavi Maksima Sedeja in kiparja Zdenka Kalina smo preteklo nedeljo dobili razstavo dveh slikarjev, Staneta Kregarja in Miklavža Omersa, ter kiparja Karla Putricha.

Plodoviti Staneta Kregar je razstavil svoja dela v levi in v srednji sobi paviljona, pretežno, ne pa izključno, zakaj tudi tu mu kolikor toliko dela družino Omersa, ki si je sicer izbral za svoje razstavišče desno sobo. Prekinja pa monotonijo slik skulptura Karla Putricha.

Staneta Kregar ima izredno bogat repertoar barv, ki jih zna odlično kombinirati. Najmočnejša njegova stran so prav gotovo tihotitja, dasi je tokrat razstavil tudi dokaj več portretov kakor običajno ter — kar bi se zdelo skoraj zanj malo verjetno — pokrajini! Od tihotitij lahko štejemo med najuspešnejše »Potonike«, »Cinijec«, dalje »Zatišje«, »Zatišje z lutnjac«, »Tihotitje s tulipani« ter »Cvetlice«. Te stvari so hkratu tudi večji del najboljega na sedanjem pregledu njegovega ustvarjanja v zadnjem času. Med pokrajinami ugaja zlasti »Ajda«, kljub temu, da se bo morda zdela kakšnemu obiskovalcu premehka, preveč poetična in bi utegnil desni polovici slike očitati, da je prostor ostal preprežen. Slika pa je lepa in godi očem, ker daje občutek domače pokrajine. Manj srecen je »Glinokop«. Mem portreti bi lahko šteli za najboljša dela »Pred ogledalom«, »Spečec« (če naj jo vzamemo za portret) ter »Podoba mojega očeta«. Na večini drugih portretov motijo trdote in robotosti, preveč dekorativno in presplošno učinkujejo (individualna nota portretirance, značaj in posebnost manjkajo). Odlična pa je »Deklica v vežici«. Od ostalih stvari, kjer se je slikar s skrbjo posvetil predvsem problemu kompozicije, sta najbolj všeč »Počitek« in »Emavc«.

Drugi slikar, Miklavž Omersa, se nam — sicer ne prvič — predstavi za imenitnega kolorista in tudi risarja (Risbe). Njegova mala podoba »Jedilnice« brez dvoma spada v vrsto tistih slovenskih slikarskih del, ki jim je usojeno, da bodo nekoč nešteto reproducirane. Prav gotovo je to ena najboljših slik, kar jih je doslej ustvarila roka slovenskega slikarja. Mirno jo lahko pridružimo zbirki najlepšega in najbolj kvalitetnega, kar imamo v galeriji najboljših del, ki so jih bili ustvarili v srečni uri najboljših slikarjev. Prav dobri so dalje tudi »Potok«, »Jabolka«, »Zatišje II«, »Lastna podobica«, »Zetev«, »Ob Ljubljani«, »Moja mati« in »Portret g. M.«. Manj srečne so »Na polju«, kjer se zde figure izmišljene, »Kopalnice« in »Kopalke«. Omersa pa kaže na tej razstavi tolikšno pot naprej, da ga bomo nekoč

skušnija. Zato pa gre današnji uspeh tembolji čemiti in ga slaviti, kar je publika tudi spoznala in ni štedila z upravičenim odobravanjem, cvetjem in ploskanjem.

skoraj gotovo, če bo šel v smeri tega, kar nam zdaj zanaprej nakazuje, dalje, morali šteti med absolutno najboljše naše slikarje.

V tem triu je kipar Karel Putrich. Tokrat razstavlja vrsto portretov in aktov, največ v mavcu in terakoti. Putrich je brez dvoma velik kipar. Ne zadovoljujejo ga — v zadnjem času — navadni problemi, teži ga k reševanju novih, za kar nam daje prelep zgled izborna »Dekle z grozdom«. Zanimiva sta tudi »Zenski akt« ter na »Plažici«. Tudi »Dekle po kopeli« izpričuje veliko sposobnost in nadarjenost tega mladega, ambicioznega kiparja. On in Zdenko Kalin sta danes brez dvoma vodilni osebnosti slovenske plastike, ki ves svoj razmah do stanja, kjer se lahko po pravici primerja s svetovno, dolguje mladi generaciji. Med portreti, ki jih Putrich razstavlja na tem javnem ogledu, bi prisojili kvaliteto najboljše mesta »Anđkic«, »Piki«, »Portretu g. P.« in »Portretu g. P. E.«. Nekaj skic, odnosno studij, daje obiskovalcu slutiti, s kolikšno lahkoto in rutino si nanačuje Putrich zamisli, ki jih pozneje spreminja v veliko, gotovo delo.

Razstava je v resnici visoko kvalitetna. Kregar nas razveseli in navduši zlasti s svojimi tihotitji, Omersa s sugestivnostjo in prepričljivostjo svojega bogatega kolorizma, Putrich pa s plastiko, ki odpira tej disciplini slovenske upodabljanje čim več možnosti zanaprej široka obzorja in možnosti.

Pričakujemo, da se bo slovenska, zlasti pa še ljubljanska kulturna javnost zganila in žrtvovala nekaj svojega časa izletu v plemenito kraljestvo lepote, ki ga zdaj v Jakopičevem paviljonu razkazujejo trije odlični, zreli slovenski likovni umetniki: Putrich, Kregar, Omersal

V treh vrstah...

Delavčeva žena Marija Anžlovar je padla po stopnicah in si zlomila levo nogo.

Pri smučanju je padla posestnikova hči Marija letenčeva in si tudi zlomila nogo.

Desmice si je zlomila 6 letna Bernardka Babičeva, ko je padla s etola.

Do 7. decembra ostane razgrnjen proračun dohodkov in izdatkov za proračunsko leto za novo-meško občino, da si ga lahko vsakdo ogleda.

Na šentjernejski občinski deski je nalepljen ves seznam oseb, ki so prosile za preselitev v Nemčijo.

Prenesli so sedež civilne uprave, ki je bil zdaj za Spodnje Stajersko v Mariboru, v Gradec. Nekateri uradi civilne uprave pa so še naprej ostali v Mariboru.

Zadnjo nedeljo je bila v Trbovljah odprta glasbena šola. Ob tej priliki so nastopili fanfaristi iz Hrastnika in Trbovelj in mladinski zbori iz obeh navedenih krajev.

Prav takšno glasbeno šolo pa so včeraj odprli v Ptuj.

V Ljutomeru so 18. t. m. priredili glasbeni koncert nemške domače glasbe.

10 kg. težkega soma je ujel neki mariborski ribič. S somom se je ukvarjal celih pet minut, preden ga je spravil na suho.

Na vzemlju Ljubljanske pokrajine so za denarne zavode odredene nove uradne ure. Ob delavnikih bodo uradne ure od 9. do 15., to je tako kakor imajo službo državni uradniki, ob nedeljah pa dopoldne od 9. do 13.



Naznanjamo žalostno vest, da je preminul naš dolgoletni predsednik, gospod

ANDREJ ŠARABON

VELETRGOVEC

V preminulem smo izgubili skrbnega in vlezaslužnega voditelja, ki si je pridobil nevenljivih zaslug za dobrobit našega podjetja in je bil nastavljenecem podjetja vedno vzor in zvest prijatelj.

V Ljubljani 22. novembra 1941.

Upravni svet, ravnateljstvo, uradništvo in nastavljenci
DELNIŠKE DRUŽBE PIVOVARNE UNION V LJUBLJANI

Andrejčkov
J o ž e:**Žalost in veselje**Roman
v slikah

Risal Jože Beranek Besedilo priredil Mirko Javornik



199.

»Ljubi fant,« je rekel Rašet in se obrnil k Alešu, katerega je videl tako zamišljenega. »Kajne, da misliš, kako bi se dalo pobegniti?«

»Rašet, ti vse veš,« je dejal Aleš, ki se ni mogel načuditi, da stavec tako razločno bere njegove skrivne misli in želje.



200.

Rašet se je nasmehnil, Aleš pa je pričel znova: »Ti si že dosti prebil na morju in poznaš vsak koteček. Povej mi, kje sva zdaj. Ali je za temi skalami kaj zemlje in ali so kje blizu ljudje? Če bi bilo tako, si upam plavati tja, četudi je daleč. Vajen sem vode.«



201.

Rašet se je zagledal v skale, odkimal z glavo in govoril:

»Moiš se, Aleš. Tu ga ni otoka, same kamnite čeri so. Teh je po morju dosti, rastejo pa iz čudnih živalic, ki se množe druga vrh druge, da se jih včasih naseje za velik otok. To so korale.«

Kremelj so tudi gradili Italijani

Med številnimi velikimi umetniškimi deli, s katerimi so v vseh časih Italijani bogatili svet, oziroma h katerim so vsaj bistveno prispevali — poroča v svoji zadnji številki »Domenica del Corriere« — je tudi Kremelj, duša Moskve. V arhitektonskem oziru spada brez dvoma med najlepše in najznačilnejše zgradbe vseh časov. Kremelj je vladarski dvorec in obenem utrdba, v mestu mesto zase, nekako tako kot Vatikan sredi Rima.

Kremelj je bil zgrajen, čeprav najprej iz lesa, že v štirinajstem stoletju, ko so v Italiji, kakor pravi Carducci, sledile narodne palače gradovom in so se tam, kjer so se bili dvigali stolpi, odprle lože. In tako je potem ostalo — nadaljuje svoj članek o Kremlju »La Domenica del Corriere« — do konca petnajstega in do prvih let šestnajstega stoletja, ko je

Ivan III. poklical italijanske arhitekte

da Kremelj prenove. Ti umetniki so prišli iz Gorenje Italije, kajti tu so bili tedaj doma najslovičnejši graditelji, o čemer pričajo palače in gradovi zlasti v Milanu in v Bologni. Pri graditvi Kremlja so hoteli imeti za vzorec vprav te severno italjske zgradbe. Na kremeljskih poslopjih lahko opazimo točno takšne poteze, kakršne so značilne pri nekaterih zgradbah v Severni Italiji, čeprav so jih spremembe v naslednjih stoletjih deloma zabrisale.

Prosvetljena žena

Našla se je tedaj ženska, ki je videla, kakšne zgradbe so v tistih časih gradili v Italiji in ki je hotela, da bi se s takšnimi deli ponasala tudi Moskva. Bila je to žena omenjenega Ivana III., Sofija Paleolog. Čeprav je bila, kakor pove ime Bizantinka, je više cenila italijansko umetnost, kakor pa tisto iz njene domovine, čeprav je bila tudi ta slajna.

Preden se je poročila z ruskim knezom, se je mudila nekaj časa v Italiji, kjer je imela priložnost občudovati v različnih mestih, tudi v Rimu, dela italijanskih umetnikov zgodnje dobe preporoda. Prav gotovo je bila to tista ženska, ki je znala pregovoriti Ivana III., da je v deželo poklical italijanske umetnike, ki naj bi olepšali njegovo domovino.

Vpisovanje v vseučiliško organizacijo

Ljubljana, 25. novembra.

Sporočila se, da se je začelo vpisovanje v vseučiliško organizacijo v Ljubljani. Vpisovanje je ob delavnikih od 10. do 12. na sedežu organizacije, Vseučiliška knjižnica, Turjaška ulica.

»Aristotel«, prvi glasnik italijanske umetnosti v Rusiji

Stvari so se oprijeli, kakor bi šlo za veliko diplomatsko potezo: poslan je bil res v Benetke nekak poslanik v osebi kneza Tolbuzina z nalogo, da odbere in pripelje s seboj enega beneških umetnikov. Tako je odšel Ridolfi Fioravanti, ki so ga imenovali tudi »Aristotel«, na dolgo in mučno pot v Moskvo, kamor je prispel leta 1474 ali 1475 kot prvi glasnik italijanske umetnosti v tej daljni deželi.

Za njim je kmalu, čez kakih 10 let odšla še cela vrsta drugih umetnikov in gradbenikov iz Italije. »Aristotel« je dobil v Moskvi nalogo, prenoviti katedralo Vnebovetzja. Svoje delo je opravil približno v štirih letih na splošno zadovoljstvo kneza in ljudstva. Drugi italijanski umetniki pa so prenovili kremeljsko zidovje. Te zidine so bile v dobi Ivana III. tako razdejane, da je bila trdnjava zelo izpostavljena sovražniškovi napadom. Zidovje so prenovili med leti 1485 in 1508. Antonio Alevisio, imenovan Friasin, ter Marco Ruffo sta zgradila srednji del, odkoder je šel skriti izhod k reki Moskva, iz katere naj bi začela obleganja v Kremlju dobivali vodo. Ista dva moža sta zgradila tudi prva dva stolpa: Antonio tistega za lokostrelce, ki so ga imenovali Tajnickaja zato, ker je bil iz njega skrit izhod (tajnik), Marco Ruffo pa stolp na vogalu, ki je dobil po bližnji hiši ime Bojardov.

Kremelj pa je obogatil z drugimi lepimi in pomembnimi stolpi še nek drug Italijan, Pietro Antonio Salario, ki je prišel iz Milana v Moskvo leta 1490.

Napis na stolpu »Borovičaja«

Pietro Salario je zgradil stolp Borovičaja, s katerim je bila obramba Kremlja izpolnjena ob reki Moskve, potem pa še stolp, imenovan Spaskaja (Rešenik). Na tem stolpu, čigar zgornji del je pozneje predelal nek neitalijanski arhitekt, stoji še vedno tale napis, ki ohranja v spomin ime lombardskega mojstra: »Ivan Vasiljevič, po milosti božji Veliki knez Vladimirja iz Moskve, itd., gospodar vse Rusije, v 30. letu svojega vladanja, je dal zgraditi to zidovje. Graditelj je bil Pietro Antonio Salario iz Milana, v letu 1493 po rojstvu Kristusa Održenika.«

Leta 1499 je sledila prvi skupini italijanskih umetnikov v Rusijo še cela vrsta drugih. Ker so sinovi Ivana III. nadaljevali s tradicijo svojega očeta, prijatelja »Latincev«, je leta 1527 prispelo v Moskvo papežovo diplomatsko zastopstvo z novimi arhitekti in rokodelci iz Italije.

Zvonik, s katerega so na veliko noč zvonili najprej zadoneli

Mogočni Kremelj je tako dobil nove značilne zgradbe, kakor na primer zvonik, imenovan »Ivan Veliki«, čigar spodnji del je zgradil neki Bono, ter še bolj znani, naravnost sloviti stolp, s katerega se je na veliko noč najprej oglasilo pritrkovanje in šele potem je zadonelo kot v zboru 350 drugih zvonov iz zvonikov moskovskih cerkev.

In tako je že pred več stoletji — končuje O. Cerquignini svoja izvajanja v reviji »La Domenica del Corriere« — Italija z lučjo umetnosti prinesla v Rusijo sadove svoje omike po zaslugi nekaterih umetnikov, ki jim poleg drugega tudi ni manjkalo poguma in ki jim danes bolj kot kdajkoli domovina dolguje izrazov priznanja.

Strah pred letalsko bombo jo je ozdravil**čeprav je bila celih 25 let zaradi mrtvouda prikovana na bolniško posteljo**

Na sveti večer leta 1916 se je 21 letno norveško dekle Agnes Djursen, hčerka zelo bogatih staršev iz Bergena, vrnila z dolgega izleta, ki ga je naredila na smučeh. Začutila je nenadno hude bolečine v glavi, istočasno pa so jo zapustile telesne moči, da ji je vsak telesni gib povzročal velike težave in muke. Mati ji je skušala seveda hitro pomagati, pa je bilo vse njeno prizadevanje zaman. Agnes je morala leči v posteljo. Hišni zdravnik je ugotovil, da je dekle dobilo hudo mrzlico. Ker je Agnes Djursen zadel tudi možganska kap, je dekle nekaj tednov viselo med življenjem in smrtjo. Po dolgih mesecih boleznih je sicer nekoliko okrevala, toda ozdravitev je bila le delna, kajti zaradi

mrtvouda v nogah je bila mlada Agnes Djursen prikovana za celih 25 let na posteljo. Le od časa do časa so jo kdaj peljali s posebnim vozičkom malo po domačem vrtu na zrak, da se je nekoliko razvedrila.

Do tu prav za prav še ni nič posebnega. Ko pa so se lani začeli prvi letalski napadi in alarmi, je gospodična Agnes Djursen — starši so ji bili med tem že umrli in ji zapustili veliko premoženje, da bi bila lahko najrečnejša med srečnimi —, ki je vse do tedaj pogumno in potrpežljivo prenašala svojo žalostno usodo, napadla huda živčnost, to pa zaradi domišljije, da jo je zadel bomba, preden so jo njeni domači utegnili odnesti na varno.

Živčni napadi, ki so čisto mejili že na pravo histeričnost, so postajali vedno pogostejši, istočasno pa se je kot po nekakemu čudežu zdravstveno stanje nesrečne bolnice začeloboljšavati. Agnes je pripovedovala, da ji po nogah gomeze nekakšni mravljinici. Pred nekaj meseci pa je mrtvouda Agnes Djursen po izredno hudem angleškem letalskem napadu v silnem strahu poskočila s postelje in naredila nekaj korakov po sobi. Hišni zdravnik je to »zdravljenje z bombardiranjem«, če lahko tako rečemo, izpolnil še z elektriziranjem in uspeh je bil res presenetljiv.

Bergenski časopisi so te dni prinesli na vidnih mestih poročilo, ki pravi, da je Agnes Djursen, ki je bila zaradi svojega dobrega srca do revežev znana v Bergenu, popolnoma ozdravela. Njene noge niso več hrome. Nekdanja navdušena smučarka se bo, vsaj v neki meri, spet lahko posvetila smučarskemu športu, ki ga je pred davnimi petindvajsetimi leti s tolikšno ljubeznijo gojila in na tem polju dosegla tudi sijajne uspehe.

Kongresologija, nova znanost

Pred nekaj dnevi je nemška organizacija za prirejanje kongresov imela svoje četrto letno zborovanje. To je osrednja organizacija, v kateri so včlanjene vse druge, ki se udeležujejo na tem polju. Za njenega novega predsednika je bil na zborovanju izvoljen prejšnji podtajnik Leopold Guterer, za ravnatelja pa dosedanj podpredsednik Schweril, ki je v svojem poročilu med drugim tudi poudaril, da so v Nemčiji od tedaj, ko je Hitler izdal enotne predpise, začeli prirejati kongrese v čisto novem slogu. Nemškemu zgledu so sledile tudi že nekatere druge države, in zdaj, ko je vojna na višku, tudi Švica. Tako je nastala — je poudaril v svojem poročilu Karl Schweig — nova veda, imenovana kongresologija s številnimi novimi nalogami. Osrednja organizacija je v preteklem poslovnem letu priredila nič manj ko 160 manifestacij in so bili njeni uradi ustanovljeni na Dunaju, v Straßburgu, v Frankfurtu ob Maini, v Düsseldorfu in Hamburgu. (ce.)

Nov način izdelovanja jekla

Tuji časopisi pišejo, da je nek švedski inženir našel nov način izdelovanja jekla, ki bi ga lahko zelo koristno uporabljali pri izdelovanju nabojev. Gre za neko novo zlitino, ki daje jeklu posebno odlične lastnosti. Nov izum je pomemben zlasti zato, ker za izdelavo dobrega jekla ne bo odsejal več treba uporabljati nekaterih kovin, ki so bile do zdaj pri tem nujno potrebne.

DOBRI ŠTARTI ČASI

Oglasili so se hitri koraki. Zgnila se je in skoraj predramila. Ko sta prihitela Luiza in Franco s ploščadi v sobo, nista zapazila zaradi senčnika na svetilki, da je materin obraz spačen. Pokleknila sta pred njo in jo poljubovala; mislila sta, da diha težko, ker je razburjena. Nenadno je bolnica dvignila glavo z zaslanjala, stegnila roke, gledala in na nekaj kazala.

»Pismo,« je rekla.

Mlada sta se okrenila, a nista videla ničesar.

»Kakšno pismo, mama?« je rekla Luiza. Ta hip je zapazila izraz na materinem obrazu ter pomembno pogledala Franco. Ni bilo prvič v bolezni, da se je materi zbledlo. Ko je slišala vprašanje »Kakšno pismo?« se je spomnila, vzdihnila »oh!«, odmaknila roke, si pokrila z njimi obraz in začela ihteti.

Ljubkovanje otrok jo je pomirilo. Poljubila ju je, ponudila roko bratu in gospodu Giacomo, ki nista čisto razumela, kaj se je bilo zgodilo. Potem je mignila Luizi, naj gre nekaj iskat. Bila je torta in steklenica izvrstnega vina iz Niscioree; daroval jo je bil poleg nekaterih drugih pred nekaj leti grof Bianchi, ki je izredno spoštoval gospo Rigeyjevo.

Gospod Giacomo, ki ni vedel, kako bi se čimprej izmuznil, je pričel stopicati in pogledovati inženirja.

»Gospodična Luizina,« je rekel, ko je videl, da odhaja mlada žena iz sobe. »Oprostite, rad bi prosil za dovoljenje...«

»Ne, ne,« ga je s slabotnim glasom ustavila gospa Terezija, »počakajte malo.«

Luiza je izginila, pa tudi Franco se je splazil za ženo iz sobe.

16 Gospe Terezije so jo lotila nekaka tenkovestnost in hotela ga je poklicati nazaj.

»I kaj neki?« je rekel inženir.

»Toda Peter!«

»No, kaj?«

Stara stroga izročila v njeni družini, oster čut za sposobnost in mogoče tudi verska tenkovestnost, ker novoročenca še nista bila pri poročni maši, so zadrževali gospo Terezijo, da bi dovolila mladima dvema oddaljiti se in se pogovoriti. Njen molk in pa strideva očetovska dobrohotnost sta dala Francu priložnost, da se je mogel pomuditi zunaj. Gospe Terezija je odjenjala.

»Za vedno!« je zamrmrala čez trenutek sama pri sebi. »Zdržena za vedno!«

»Mi pa,« je rekel inženir po benečansko svojemu samskemu kolegu, »mi pa, gospod Giacomo, ne delamo takih neumnosti, kaj ne?«

»Vedno ste dobre volje, velečenjeni inženir,« je odgovoril gospod Giacomo, kateremu je očitala vest še večje neumnosti. Mladi par se še ni vrnil.

»Gospod Giacomo,« je povzel inženir, »za nočjo lahko rečete postelji zbogom.«

Ubožec je zlezal v dve gubi, mežiknil in molčal.

Mladega para ni in ni.

»Peter,« je rekla gospa, »pozovni, prosim.«

»Gospod Giacomo,« je rekel inženir, ne da bi se ganil, »ali naj pozvonimo?«

»Gospa Terezija bi rada,« je odgovoril možiček, kolebi med bratom in sestro. »Jaz ne rečem ničesar.«

»Peter!« je vztrajala gospa.

»Toda povejte,« je zopet rekel inženir, ne da bi se premaknil. »Kaj bi storili vi? Ali bi pozvonili, ali ne?«

»O Bog!« je zastokal Puttinž. »Ne bodite taki!«

»Kaj š,« le hitro odgovorite.«

Mladi par se še ni vrnil, in mati je vedno bolj nemirna, začela je znova:

»Tak pozvoni vendar, Peter!«

Gospod Giacomo je kar gorel od nepotrpežljivosti, da bi smel oditi. Ker pa ni mogel, ne da bi se poslovil od mladega para, se je zaradi vztrajnosti gospe Terezije opogumil, ves je zardel in komaj spravil iz sebe: »Pozvonil bom.«

»Dragi gospod Giacomo,« je rekel inženir. »Strmim, presenečen sem, čudim se.« Kadar je bil dobre volje in mu je prišla na jezik katera izmed teh značij, je, kdove zakaj, vedno izrekel vse tri. »Naj pa bo,« je zaključil, »pa pozvonimo.«

In pozvonil je, a zelo rahlo.

»Poslušaj, Peter,« je rekla gospa Terezija. »Spomni se, da mora zdaj, ko greš ti, iti tudi Franco. Ob pol šestih se vrne k maši.«

»O jojmene!« je rekel stric Peter. »Kakšne sitnosti! Navsezadnje, ali sta mož in žena, ali nista? — Dobro, dobro, je že dobro,« je nadaljeval, ker se je sestra vznemirila. »Storite torej, kar hočete.«

Namesto mladih dveh je prišla dekla ter prinesla torto in steklenico vina. Inženirja je rekla, da ga gospodična Luiza prosi, naj pride za trenutek na ploščad.

»No zdaj, ko je prišlo nekoliko božje milosti, me pa pošljite ven,« je rekel inženir. Šalil se je z običajno vedrim duhom, mogoče, ker se ni čisto zavedal sestrine hude boleznih, mogoče pa, ker je bil tak, da je mirno prenašal vse, kar je bilo neizogibno.

Šel je ven na ploščad, kjer ga je čakala Luiza s Francem. »Poslušaj, stric,« je rekla, »moj mož meni, da bo babica gotovo takoj vse odkrila in zato ne bo mogel ostati več v Cressognu. Če bi mama ne bila tako slaba, bi lahko prišli k tebi v Orio. Tako pa je to, žal, nemogoče. Misli, da bi lahko tu pripravili kako sobo, kolikor se pač v naglici da. Delovna soba ubogega papana bi bila mogoče primerna. Kako se ti zdi?«